

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARTYKULI PRZECHODZĄCE: Rocznie — 30 mk., półrocznie — 15 mk., kwartalnie — 7 mk. 50 fen., miesięcznie — 2 mk. 50 fen. łącznie z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu.
Zmiana adresu — 20 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ty str. za wiersz polityczny — 40 fen., nekrologi wiersz — 30 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nekrologi i inne niecierpiące zwłoki sąwiadomienia przyjmuje drukarnia kn. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) M 7

Numer pojedynczy 7 kop. — 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

z POTOCKICH

MARJA TYSZKIEWICZOWA,

po krótkich cierpieniach, opatrzona Sw. Sakramentami, zmarła dnia 7 listopada w majątku Sterdyń.

Nabożeństwo żałobne za Jej duszę odbędzie się w kościele św. Jana, w czwartek, dn. 14 listopada, o g. 9 i pół rano

na które zapraszają pogrążeni w głębokim smutku

Teść i Rodzina.

O naszą przyszłość.

Przypuszczenia, wypowiedziane w naszym poniedziałkowym artykule wstępny dotychczas przynajmniej sprawdzają się. Po onegdajszej podnieconej nieco atmosferze spokój zapanował zupełny, zachowanie się wojska niemieckiego świadczy zaś dowodnie jak dalekim jest ogół jego od ideologii bolszewickiej — cała reszta: przewrót polityczny w państwie niemieckim, ukonstytuowanie się rad żołnierskich — to wewnętrzne, niemieckie sprawy, które nas nie obchodzą.

Tem nie mniej zmienia się też zasadniczo stosunek nasz do wojsk i władz niemieckich. Trzyletnia przeszłość okupacja, która pierwotnie miała charakter przeważnie militarny, po traktacie zwłaszcza brzeskim, przyjęła charakter wybitnie polityczny. Niemcy, ogłosiwszy niezależność kraju naszego od Rosji, uważali za prawo swe współdziałać przy dalszym jego rozwoju i zorganizować przyszłość jego, formą rządu i t. p. zgodnie ze swymi interesami.

Dziś punkt widzenia obecnych władz niemieckich zmienił się zasadniczo: wyrzekają się one wszelkich pretensji do kraju tutejszego i nie pragną wywierać wpływu na jego sprawy wewnętrzne, natomiast pragną zachowania bezwarunkowego spokoju, przedewszystkiem w interesie własnego bezpieczeństwa czasu ewakuacji.

Kiedy nastąpić może ta ewakuacja?

Prawdopodobnie w dość bliskiej przyszłości, w każdym bądź razie jednak ani dziś, ani jutro ani za tydzień.

Zawieszenie broni nie oznacza jeszcze natychmiastowej ewakuacji, gdyż termin takowej, jak to zaznaczyliśmy, dla naszego kraju nie został określony, dla tej prostej przyczyny, że okupacja nigdy nie może ustąpić całkowitej próżni i bezrządowi. Winien więc wprzód ukonstytuować się jakiś rząd miejscowy, posiadający dostateczną powagę i siłę, który by mógł utrzymać bezpieczeństwo publiczne. Nareszcie, gdyby się ewakuacja nawet zaczęła, to każdy, który ma przybliżone bodaj pojęcie o maszynach wojskowej wie, iż nie może się to ze względu technicznych odbyć w ciągu jednego lub kilku dni, że na to potrzeba co najmniej kilku tygodni, jeżeli nie więcej.

Rzecz jasna, że zanim się to dokona, stanowisko ludności miejscowej wobec wojsk okupacyjnych musi być bezwzględnie poprawne.

Co do stosunków wewnętrznych naszych, to pierwszym naszym zadaniem jest oczywiście skupienie się, w celu zachowania absolutnego porządku i bezpieczeństwa — w przeciwnym razie znajdzie się jakabądź siła zewnętrzna, która przemocą narzuci nam swe jarzmo. W życiu narodów i społeczeństw, tak samo jak w życiu jednostek obowiązuje zasada, że kto sam nad sobą nie umie panować — wiecznie słągą i niewolnikiem będzie innych.

Kwestja bezpieczeństwa i spokoju, bardzo ważna w chwili obecnej, nie wyczerpuje jednak całokształtu naszych potrzeb, nie rozstrzyga losów naszych i kraju naszego na przyszłość.

I pod tym względem winniśmy sobie jasno zdać sprawę z sytuacji i z własnych naszych dążeń.

Kwestję tej przyszłości pragniemy krótko ująć w dwóch punktach:

Czego nie chcemy?

A czego chcemy i do czego dążyć będziemy?

A więc: nie chcemy pod żadnym względem, w żadnej formie i pod żadnym warunkiem należeć do Rosji, zgoda niezależnie od tego, czy będzie to Rosja bolszewicka, czy carska, czy też obierze sobie inny jaki ustroj bytu państwowego, republikański, federalny itp.

Jakkolwiek przemawiamy oczywiście tylko w swoim imieniu, t. j. społeczeństwa polskiego, jednak mając z prasy i wszelkich emulacji politycznych opinii innych narodowości kraj nasz zamieszkujących, zdaje nam się, że większość ich całkowicie godzi się na powyższą tezę, nie wyłączaając nawet chwilowych naszych gości, rdzennych Rosjan, którzy tu uciekli z raju bolszewickiego.

Przechodząc do strony pozytywnej, dążeniem naszym jest i będzie ściśle połączenie się z Polską.

Pięć wieków przesyłało wspólne gojycia, więzy krwi i wszechpotężny wpływ polskiej kultury nadał krajowi temu i nam, jego mieszkańcom, tę własną, świętą, wstąpił w żyły nam tę świętą miłość wspólnej ojczyzny naszej Polski, czego słotyliśmy niezatarte dowody, lejąc krew naszą wspólnie w bohaterkich porывach narodu, w jego powstaniach pod wodzą Kościuski, pod złotymi orłami Napoleona i w tragicznych latach 1831 i 63.

Ta wspólność z Polską w myśl wielkich dziejowych aktów zbratania się i złączenia w jeden naród, w myśl

unji korodelskiej, lubelskiej jak niemieckiej konstytucji trzeciego maja nie przesądza oczywiście formy tego połączenia, jak też nie zaprzecza bynajmniej szerokiej i najszerszej swobodzie rozwoju kulturalnego i językowego tych elementów i narodowości niepolniskich, które znalazłyby się ewentualnie z nami pod jednym dachem i które by tej autonomji dla siebie żądały. Gwarancją tego jest zarówno tradycyjna tolerancja narodu naszego, jako też wybitnie demokratyczny ustrój społeczno-polityczny, na którym wśród polski buduje dziś przyszłość swoją.

Jakkolwiek ważne są to oczywiście kwestje, które czekają jeszcze i to w najbliższym czasie omówienia i rozwiązania zadawającego wszystkie stromy, zaliczamy je do szczegółów, które w żadnym razie nie zdolne są obalić tezy zasadniczej, jak ją wyraził serdeczny nasz śpiewak Syrokomla: Niema Polski bez Litwy, niema Litwy bez Polski.

J. O.

Z prasy polskiej.

Głos Polaka z Litwy.

Pod takim tytułem zamieszcza „Goniec” warszawski następujący artykuł pióra p. Feliksa Niekrasza:

Pochodzą z Litwy. Kresy i centrum nie zają się wcale, dla wielu warszawiaków ziemie na wschód — to już Rosja. Więc każda próba rzućnia w tym kierunku światła wydaje się być pożądaną. Właśnie w ostatnich czasach mała się fakty, będące chyba objawem nieznamojomości stosunków na Litwie. Zjazd Ludowców, wiec Zjednoczenia Stronnictw Demokratycznych wynoszą rezolucję ządanie utworzenia niepodległego państwa litewskiego ze stolicą w Wilnie. Autorzy tych decyzji widocznie nie mają, że na ziemiach byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego żyje liczebnie przeważający naród litewski, który, jako gospodarz kraju, ma prawo budować własne państwo. Więc Polska, wierna największym tradycjom, powinna poprzeć tę wolę ludu bratniego, a potem pomówi z Litwinami o unji... Lecz to wszystko przecież najzupełniejsza fikcja. Wielkie Księstwo Litewskie już dawno stało się pojęciem terytorjalnym i tylko sugestia wyraża Litwa, zabarwia je życiem. Wszak ewolucja historyczna doprowadziła do jednej i niepodzielnej Rzeczypospolitej Polskiej. Przemoc rozbiórów w naszych oczach znaczenia mieć nie może. Litwa w dachu wolna, pełnia życia żyjąca, pozostała jako testament, czyn orężny Kościuski i pracę duchową Mickiewicza, lecz one były też najszlachetniejszym przejawem Polski, walczącej i szukającej dróg nowych. W piórnych synów Litwy, na jej ziemi, zabiły tętna polskiego narodowego odrodzenia. To nasz wspólny testament. Krew, przelemana w powstaniach, potwierdza go. I dopiero w czasach ostatnich ręka zaborców roduł waść narodową. Stwierdzam fakt: myśl o państwie litewskim nie wypływa z tradycji Unji — jest jej zaprzeczeniem. Znikoma litewska maiejszość, poparta obcą siłą, chce narzucić swą węg Białorusinem,

narodowościowo biernym, i twórczym kulturalnie Polakom, dążącym do złączenia się z Polską. Utworzenie niepodległego państwa litewskiego niemożliwym wejść do Polski tym dawnym naszym ziemiom co i dziś chcą do nas należeć, co więcej, stwarza niebezpieczeństwo, że one, jako część całości, ewentualnie mogą być zmuszone nawet do wrogich kroków przeciw polskiej ojczyźnie. Obecnie podług niemieckiej statystyki olbrzymi kraj o 83,000 kil. od granic kongresówki aż hen za Wilno wypowiedzi się jako polski.

W trudnych warunkach okupacji, pokrywa się siecią szkół polskich. Śię setki tysięcy podpisów, żądając wcielenia go do wspólnej ojczyzny. Jak będzie stolica kresów? Czy ma prawo odtrącić tych, co przemocą zaborów odcięci, chcą wrócić do macierzy? Czy ma im powiedzieć: was nie chcemy — budujcie sobie państwo litewskie. Nie, tego Warszawa uczynić niema prawa. Wiem, że u podstaw politycznych programów leżą głębokie instynkty mas. Zwycięski ideał Polski zjednoczonej — to wyraz woli ludu etnicznie jednolitego do złączenia się w całość. Rozumiem, że to cel główny i inne muszą zamilknąć. Ale on już zwyciężył i będzie zrealizowany. Obecnie możemy pomyśleć o kresach, co tak bardzo cierpiał, a chcą dziś do nas należeć. Tam powstał może najwyższy rasowo typ polski.

Na tych ziemiach mały odłam narodu wyłonił niewspółmiernie wielki poczet geniuszów i twórców polskiej kultury, co w przełomowych chwilach na czoło narodu się wysunęli, jak Mickiewicz, Kościuszko, Lelewel, Sąddecki, Traugutt, Piłsudski. Lecz ceważył tych ziem Warszawa nie ma prawa i nie powinna stwarzać w obliczu Europy, nieznaną naszym stosunków, złudzenia konieczności utworzenia litewskiego państwa. A jednak na gruncie litewskim powstaje jakaś, co wbrew społeczeństwu polskiemu Litwy usiłuje narzucić nam koncepcje państwa litewskiego. I powstaje mimowoli dalkie pytanie, dlaczego Polacy na Litwie mają być uprzywilejowani w cierpieniach? I czy może po Wilnie ma przyjść kolej na Lwów? Czy Warszawa ma wymagać i od niego, by się samookreślił jako część Ukrainy?

Lecz nie. Grom, co uderza ze wschodu, budzi instykt samozachowawczy narodu. Przygotowuje się akcja odparcia ruskiego najazdu. Więc może się wyjaśnić w wielu nmysłach znaczenie dla Polski jej kresów wschodnich. Może Warszawa zrozumie, że Wilno nie mniej jest polskiem, niż Lwów.

Streszczam się:

1) Idea W. Ks. Litewskiego w granicach historycznych — to fikcja, nie mająca posłuchu u większości miejscowej ludności.

2) Polska część Litwy, zgodnie z zasadą stanowienia o sobie, ma prawo wcielić się do Polski.

3) Utworzone przemocą wbrew woli obywateli państwo litewskie stanie się narzędziem ucisku i zarzewiem walk nowych.

Sprawy polskie.

Tymczasowy Rząd Ludowy.

«Nowa Gazeta» w formie dodatku nadzwyczajnego ogłosiła następujący dekret «Tymczasowego rządu ludowego».

Powstały z woli ludu, Tymczasowy rząd ludowy Rzeczypospolitej polskiej unieważnia i ogłasza za niebyłe wszelkie rozporządzenia Rady regencyjnej i powołanych jej wojsk rządów.

Za niebyłe i nieważne ogłasza również wszelkie przyrzeczenia i przysięgi, składane na rzecz Rady regencyjnej, zwalnając z dotrzymania ich urzędy i wojsko; żołnierze, stojący pod sztandarami polskiej republiki ludowej, przysięgają mają według następującej formuły:

«Przysięgam Bogu Najwyższemu i Ojczyźnie mej polskiej, służyć wiernie z oddaniem wszystkich sił swoich sprawie polskiej republiki ludowej, okazywać bezwzględne posłuszeństwo swoim przełożonym wojskowym, mianowanym przez rząd ludowy, bronić Ojczyzny swojej aż do ostatka sił przed najazdem wroga, a lud polski przed zamachami tych, którzyby prawa jego ograniczać chcieli».

Lublin, d. 7 listopada 1918 r.

Tymczasowy rząd ludowy republiki polskiej.

* * *

W tym samym dodatku «Nowej Gazety» znajdujemy wezwanie do żołnierzy polskich.

Jako zastępca komendanta Józefa Piłsudskiego, minister wojny i naczelny dowódca wojsk polskiej republiki ludowej, wzywam wszystkich Polaków, którzy w jakiegokolwiek armii pełnili służbę wojskową, wszystkich żołnierzy polskiej organizacji wojskowej, by w najbliższych polskich komendach stawili się do szeregu.

Burza wojenna kona, lecz jej podmuchy wstrząsną jeszcze światem, z bagnatów wał ochronny trzeba tworzyć — fortecę republiki polskiej!

Więc biegiem pod broń żołnierze, niech się rozpęta cała polska moc twórcza wojskowa, niech ziemia polska zgrami krokiem żołnierskim!

Z zawrotną szybkością spełniają się przeznaczenia ludów, nadążyć trzeba, byśmy w tyle nie zostali bezsilni!

Okazmy, że godni jesteśmy losu, który nam poswala zwąć się żołnierzami republiki polskiej.

Edward Rydz-Śmigły, generał.
Lublin, dn. 8 listopada 1918 r.

* * *

«Nowa Gazeta» donosi:

Cała dawna okupacja austriacka uznana władzą rządu tymczasowego. Ze wszystkich miastami jest ścisły kontakt. Kurjerzy rządu tymczasowego kursują bezustannie. Na całej b. okupacji spokój. Wojsko wszędzie zaprzysiężone. Władzą wykonawczą posiada P.O.W., która porozbrajała odrazu wojska austriackie i obroniła magazyny broni przed rozgrabieniem.

Polacy z b. armii austriackiej rozpręgli się. Tylko w Radomiu nie zorganizował się 58 pułk, który został zaprzysiężony rządowi tymczasowemu.

Komendantem Armii narodowej jest Edward Rydz-Śmigły, mianowany przez Rząd Tymczasowy generałem. Szefem sztabu jest podpułkownik Stanisław Burhard Bukacki, dawny komendant 1-go batalionu 1-go pułku Legionów polskich. Adjutantem gen. Śmigłego jest por. Bogusław Miedziński-Switek, dawny adjutant VI batalionu 1-ej brygady przymszorskiej Fiełczarskiej-Satyrze.

Komendantem Lublina jest ppłk. Mieczysław Trojanowski — Ryszard, dawny komendant 3 pułku strzelców I brygady.

Ppłkownik Belina (Władysław Prażmowski) jest komendantem 1-go pułku ułanów i wzywa wszystkich dawnych swoich oficerów i żołnierzy, by się stawili do pułku.

* * *

Tymczasowy rząd ludowy wydał odezwę następującą:

Obywateli!

Reakcyjne i ugodowe rządy Rady regencyjnej zostały przez lud polski obalone. Z polecenia stronnictw ludowych i socjalistycznych b. Królestwa i i Galicji ogłaszamy się za Tymczasowy

rząd ludowy republiki polskiej, ujmując w swoje ręce pełnię władzy do chwili zwolnienia sejmu ustawodawczego.

Komendantem naczelnym wszystkich wojsk polskich mianujemy zastępcę Józefa Piłsudskiego, pułkownika Edwarda Rydza Śmigłego.

Tymczasowy rząd ludowy republiki polskiej:

Tomasz Arciszewski, Ignacy Daszyński, Medard Dowzarowicz, Gabriel Dąbelski, Marjan Malinowski, Jędrzej Moraczewski, Tomasz Nocznicki, Julian Pomiatowski, Wacław Sieroszewski, Błażej Stolarzski, Stanisław Thugutt, Wincenty Witos, Bronisław Ziemicki.

Lublin-Kraków, dn. 7 listop. 1918 r.

Tworzenie armji.

KRAKÓW (P. A. T.) Przed kilku dniami odbył się tu wiec młodzieży akademickiej, na którym uchwalono założyć samknieśia uniwersytetu ze względu, że młodzież w myśl odezw polskiej Odezwę Likwidacyjnej, postanowiła wstąpić do szeregów gwardji narodowej.

— W Krakowie jest już kilka tysięcy świeżego dobrego żołnierza polskiego. Są to: batalion III ci z p. plechoty z Warszawy, pułk 13 z O. Łomża, pułk 16 z Opawy.

Wojska te w części będą użyte do odsyskania naszych ziem, zabranych przez Ukraińców.

«Głos Narodu» pisze:

«Z Chersonia nad Dnieprem donoszą: — Pułki polskie b. wojska austriackiego, wysłane tam umyślnie przez centralne władze wojskowe, aby w ten sposób, odcięte od ojczyzny, nie miały z krajem kontaktu, otrzymały już wiadomość o proklamacji niepodległej Polski i utworzeniu w Warszawie pierwszego rządu trójdzielnicowego. Natychmiast po odebraniu pierwszych wieści z Polski pułki te w liczbie 3 ch pułków plechoty i pułku spieszonych ułanów wystosowały pod adresem władz polskich entuzjastyczne oświadczenie gotowości oddania się pod rozkazy rządu polskiego».

Odczytanie proklamacji niepodległości Polski odbyło się w pułkach uroczysto. Hasłem wojska polskiego jest służba ojczyźnie i powrót do kraju. Według wiadomości, jakie nadeszły do Taganrogu nad morzem Azowskim z Nowoczerkaska, część wojska kozackiego i dwa pułki polskie, stojące pod rozkazami generała Żeligowskiego, ruszyły ze swoich stanowisk w kierunku ujścia Donu w celu maszerowania do Odessy, gdzie spodziewają się rychłego przybycia dywizji polskich z armji amerykańskiej we Francji.

Jednocześnie z wymarszem wojska rumuńskiego na granicę siedmiogrodzką i do północnej Dobruży dywizje polskie armji sprzymierzonej na froncie południowo-wschodnim, jak donoszą z Jas, zmierzają częścią m. rzem Czarnem do Odessy. Komendant ich, stanowiący w Olesie, ma ogłosić rozkaz mobilizacyjny generała Hallera.

Delegaci wojsk koalicji w Polsce.

Jak donosi «Naprzód» z dn. 5 b. m. w poniedziałek o godz. 1-ej zjawił się w lokalu Polskiej Komisji Likwidacyjnej dwaj oficerowie armji włoskiej w pełnych uniformach i przy pomocy towarzyszącego im marynarza-Polaka prosili o udzielenie im konferencji przez Zarząd Polskiej Komisji Likwidacyjnej.

Oficerowie ci przybyli podobno samochodem wojskowym przez Trydent.

Z Lublina nadchodzi wiadomość, że do komisarzy rządu polskiego, Zdanowskiego, zgłosił się oficer angielski, jako delegat sztabu armji angielskiej, przebywającej na Bukowinie. Po dłuższej naradzie z komisarzem delegat powrócił na Bukowinę.

Sytuacja w Galicji.

(P. A. T.) «Czas» donosi ze Lwowa, że legionści polscy, walczący we Lwowie, nie usali komiteu bezpieczeństwa polsko-ukraińskiego, gdyż zdaniem ich do zawarcia tego układu delegacja polska nie była uprawniona.

Układ taki mógł zawrzeć jedynie rząd polski.

Dookoła pokoju.

—
30 dni.

Ostatni punkt podpisanej świętomy, dotyczącej zawieszenia broni, określa termin rozejmu na 30 dni.

Punkt ten przez wielu został fałszywie zrozumiany i dał powód do błędnych komentarzów, jak np., że w ciągu tego terminu ma być zawarty ostateczny pokój i t. p.

Że pertraktacje pokojowe i zawarcie ostatecznego pokoju, który uregulować ma stosunki całego świata, nie może odbyć się w ciągu tych kilkudziesięciu dni — jest rzeczą najzupełniej zrozumiałą, oznaczenie zaś terminu rozejmu jest rzeczą ogólnie w tych wypadkach przyjętą. Jeżeli którakolwiek ze stron zawierających umowę zawieszenia broni warunków w umowie tej zawartych niedopełni, lub zajdą inne komplikacje, to po upływie oznaczonego terminu walki mogą rozpocząć się na nowo. Jeżeli zaś wszystko odbędzie się programowo, to po upływie oznaczonego terminu, rozejm przedłużony bywa zwykle już bezterminowo, aż do podpisania ostatecznego pokoju.

O złagodzenie warunków.

BERLIN (10 bm. Urzędownie) — Dzisiaj rano odbyła się narada sekretarzy stanu. Warunki zawieszenia broni przyjęto i dano wskazówki odpowiedzialności delegacji pokojowej. Dzisiaj w nocy wysłano do sekretarza stanu Lansinga w Waszyngtonie radiotelegram następujący:

Panie Sekretarzu Stanu!

Przekazany o wspólności demokratycznych celów i ideałów, rząd niemiecki zwrócił się do Pana Prezydenta Stanów Zjednoczonych z prośbą o przywrócenie pokoju. Ten pokój miał odpowiadać tym zasadom, które zawsze prezydent Wilson głosił. Pokój ten miał mieć za cel sprawiedliwe rozwiązanie wszystkich kwestji spornych i trwałe pojednanie narodów. Prezydent oświadczył po tym, że prowadzi on wojnę nie z narodem niemieckim i że nie chce przeszkadzać mu w jego rozwoju pokojowym. Rząd niemiecki warunki zawieszenia broni otrzymał.

Po blokadzie 50 miesięcznej warunki te, przedewszystkiem zaś oddanie środków przewozowych i utrzymanie żółg przy jednoczesnym trwaniu blokady postawiłyby kwestję żywnościową w Niemczech w sytuację rozpaczy i byłyby równoznaczne ze śmiercią głodową milionów mężczyzn, kobiet i dzieci.

Musieliśmy warunki te przyjąć. Zwracamy jednak jaknajuroczyściej i w sposób poważny uwagę prezydenta Wilsona na to, że przeprowadzenie warunków musi wywołać w narodzie niemieckim nastroje przeciwne tym, które są gwarancją utworzenia wspólności narodów i trwałego, opartego na prawie pokoju.

Wobec tego, w ostatniej chwili naród niemiecki zwraca się do prezydenta raz jeszcze z prośbą, aby wyjednał przed mocarstwami koalicji złagodzenie warunków drugoczających.

Sekretarz stanu do spraw zagranicznych Solif.

MONACHJUM (11 bm. Tel. pr.) —

W nocy z 10 na 11 bm. rząd ludowego państwa bawarskiego w osobie prezesa ministrów Kurta Eisnera zwrócił się za pośrednictwem Szwajcarskiej Rady Związkowej do prezydenta Wilsona, rządów Francji, Anglii, Włoch z odeswą, wskazującą na to, że warunki, postawione przez koalicję Niemcom, są nadmierne ciężkie, że militariści i samowładcy niemieccy nie zasługują na oszczędzanie ich, lecz że nie może to dotyczyć wyzwolonych ludów Niemieckich.

Agencja Havasa komunikuje, iż państwa koalicyjne mają zamiar zajęć się w granicach niezbędnych a-prowizacją Niemiec.

O przyspieszenie pertraktacji pokojowych.

BERLIN (12 b. m. W. T. B.) — Rząd niemiecki wysłał za pośrednictwem rządu szwajcarskiego do rządu Stanów Zjednoczonych następującą notę:

Wobec tego, że zawieszenie broni zostało podpisane, prosi rząd niemiecki prezydenta Stanów Zjednoczonych, aby zechciał zainicjować posątek

pertraktacji pokojowych. Celem przyspieszenia sprawy rząd niemiecki proponuje zarazem zająć się pokojem przedwstępny i zawiadomić gdzie i kiedy rozpocząć się mogą pertraktacje. Z powodu grożącego głodu zależy rządowi niemieckiemu bardzo na niezwłocznem rozpoczęciu pertraktacji.
podp. Solif.
Sekretarz Stanu do spraw zewnątrz.

Mowa Lloyd George'a.

LONDYN (9 b. m. W. T. B.) — Lloyd-George wygłosił mowę w Guildhall, dając przegląd wypadków ostatniego roku wojny. Wspomniał on o poważnej sytuacji zeszłej jesieni i o chwilowym przerwaniu frontu na wiosnę. Następnie powiedział on pom. in.: Niemcy, ostatni i największy z naszych wrogów, zostały pobite i ich armja, poprzednio najstraszniejsza armja na świecie, nie jest już prawie armja. Flota niemiecka nie jest już więcej flotą. Cesarz i następcą tronu abdykowali i regent nie został wyznaczony. Jest to najtragiczniejszy wyrok, jaki zapadł kiedykolwiek w historii. Nie jesteśmy narodem miłośnym. Ale jeżeliby cesarz i następcą tronu nie zostali usunięci od steru państwowego, to nikt nie byłby na przysłość szczeroci rządu niemieckiego. Ich własny rząd kazał im ustąpić. Jest to dostatecznym. Pokój z Bułgarią zgroził od flaki Turcji, z Turcją — Austrii, wreszcie pokój z Austrią dotknął Niemcy w miejsce najdotkliwsze, tylko przez bezpośrednią kapitulację Niemcy unikną ruiny. Naród angielski nie rozpaczwał w chwili klęski, nie okazał więc zrozumiałości w chwili zwycięstwa. Naród, który zachował spokój w niepowodzeniach, zachowa też umiarkowanie wśród sukcesów. Przy tam wszystkim Anglja nie może jednak zapomnieć tej pychy, z którą władcy Niemiec za zgodą całkowitą swych narodów popełnili najstraszniejsze przestępstwa przeciwko ludzkości.

Wobec tego warunki muszą być tego rodzaju, aby powstrzymały od powtórzenia takich zbrodni. Musi stać się zadość boskiej sprawiedliwości, zasadom cywilizacji. Nie popełnimy czynu 1871 roku, przestępstwa, za które Niemcy zostały tak ciężko ukarane. Nie rościmy sobie pretensji do terytorjum Niemiec. [Nie mamy żadnych zamiarów względem narodu niemieckiego i nie będziemy się troszczyć o jego wolność, ale zdecydowanie jesteśmy zabezpieczyć wolność naszego narodu. Cztery i pół lata tych okropności, miliony najdzielniejszych młodych ludzi z Anglii, Francji, Włoch, Rosji, oraz wielu Amerykanów zostało zabitych, miliony okaleczonych, wiele męczyzn i kobiet wędrownych zostało w obłąd. Kraj, który to wszystko wyrządził, musi zdać ścisły rachunek. Lloyd George wychwalał udział w wojnie kolonii i zakończył wezwaniem do jedności na przysłość, w takim samym stopniu, co podczas wojny.

Francja.

Nastroje we Francji.

Agencja telegraficzna przynosi co prawda z wielkim zastrzeżeniem pogłoskę o rzekomo szerczącym się ruchu socjalistycznym we Francji, e uciekcie Clemenceau itp. Agencja nie ręczy za prawdziwość tych wieści, których tyle przecie w chwili obecnej krąży.

Czy fakt taki w chwili obecnej jest możliwy?

Z jednej strony ruchy podobne jak ten, który odbywa się w Niemczech, działają zaraźliwie, z drugiej jednak strony pod względem psychologicznym trudno da się pomyśleć, by naród francuski, po czterech latach niezmiernych trudów, ofiar, klęsk pomiesionych, wypowiedział posłuszeństwo swym kierownikom właśnie w chwili, gdy się ujrzał tak blisko ziszczenia swych pragnień.

W każdym bądź razie należy obecnie wszelkie pogłoski przyjmować z rezerwą, zanim nie nadejdą wiadomości pewne z pierwszego źródła.

Ameryka.

Wynik wyborów.

Jak już donieśliśmy przed paru dniami, w Ameryce odbyły się wybory, w rezultacie otrzymali w kongresie republikanie 239 głosów, demokraci 194 głosów, oprócz tego wybrano jednego niezależnego i jednego socjal demokrate.

W senacie otrzymali republikanie 50 głosów, demokraci 36 głosów. Znaczący należy, że w republikańskiej Ameryce stronnictwo republikańskie siema nie wspólnego z tem, co u nas pod nazwą republikanizmu rozumieją. Przeciwnie, stronnictwo republikańskie formuje w Izbach amerykańskich prawicę.

Wynik wyborów stanowi więc pomieką pewną porażką Wilsona, który jest demokrate, i reprezentuje w obecnych pertraktacjach pokojowych bardziej pojedynczy kierunek.

Górnę wzięł w Ameryce widocznie kierunek imperialistyczny, reprezentowany przez byłego prezydenta Roosevelta.

Przewrót w Niemczech.

BERLIN (10 b. m. W. T. B.) — Kanclerz Rzeszy Ebert, minister wojny Schenck i członek Reichstagu Góhre wydali odezwę do wojsk w kraju. Nawołuje ona do utrzymania porządku za wszelką cenę, co zapewni prawidłowe cofnięcie wojsk z frontu i zwalnianie żołnierzy. Rady żołnierzy winny być utworzone, według tej odezwy, przy wszystkich formacjach; zadaniem ich jest współdziałanie w służbie bezpieczeństwa i utworzeniu najściślejszego porozumienia pomiędzy żołnierzami i ich dowódcami. Wszystkie władze wojskowe winny spełniać swe czynności nadal. Wojny domowej należy uniknąć.

BERLIN (11 b. m. Urzędowanie). — Sekretarze stanu i szefowie władz Rzeszy otrzymali od rządu Rzeszy polecenie tymczasowego kierownictwa spraw. Wdziernie się osób niepowołanych do biur władz państwowych i obejmowanie urzędów przez takie osoby jest niedozwolone.

Rząd Rzeszy
Ebert, Haase.

KOLONJA (10 b. m. WTB.) — Rada robotników i żołnierzy komunikuje:

Gen. feldmarszałek Hindenburg i gen. kwaterymistrz Groener prosili kolońską radę robotników i żołnierzy o natychmiastowe przysłanie delegacji do kwatery głównej w celu przeprowadzenia ważnych narad. W poniedziałek rano wyjechali z kolońskiej rady robotników i żołnierzy: Fuchs, Schulte i Solmann. Jak dowiaduje się kolońska rada ze źródła wiarygodnego, Hindenburg w depeszy do nowego rządu oddał się w celu uniknięcia chaosu.

BERLIN (11 b. m. W. T. B.) — W związku z radą robotników i żoł-

nierzy w dn. 10 bm. w Reichstagu utworzyła się rada robotników-inteligentów. Będzie ona działała w kierunku idealów kulturalno politycznych na gruncie republiki socjalistycznej.

HAMBURG (11 b. m. WTB.) — Kwatery główna zakomunikowała radzie żołnierzy, co następuje:

Na froncie również utworzyła się rada żołnierzy. Utworzenie miało przebieg spokojny. Rada żołnierzy porozumie się jutro z gen. feldmarszałkiem Hindenburgiem i przedłoży mu żądania.

MONACHJUM (11 bm. Tel. pr.) — Bawarski prezes ministrów Kurt Eisner (niezależny socjal-demokrata) wobec przedstawiciela «Berl. Tag.» wyraził się ostro o bolszewizmie.

BERLIN (10 bm. W. T. B.) — Rada robotników i żołnierzy Wielkiego Berlina uchwaliła wznówić pracę we wszystkich zakładach we wtorek, zaś w galei żywnościowej i w drukarniach — natychmiast.

AMSTERDAM (11 b. m. WTB.) — «Les Nouvelles», wychodzące w Haadze donoszą, że niemiecka załoga w Lège powstała, obaliła władzę oficerów i w różnych punktach zawiesiła czerwone sztandary.

BERLIN (12 bm. Tel. pryw.) — Komitet wykonawczy Rady robotników i żołnierzy wyznaczył na członków nowego gabinetu: jako przewodniczących Fürsta i Ströbla, następnie Otona Brauna, Eugenjusza Branta i Adolfa H. finans; szósty członek zostanie jeszcze mianowany. Sprawami dotychczasowego ministerjum rolnictwa kierują Braun i H. fer, spraw wewnętrznych — H. rch i Eichhorn, skarb — dr. Südekum, ministerjum kultów — Adolf H. finans i Konrad H. enisch. Uzupełnienie składu rządu nastąpi bardzo prędko.

Ex-cesarz w Holandji.

AMSTERDAM (11 bm. Tel. pr.) — Jak donoszą pisma holenderskie pociąg cesarski przybył o 9 g. 45 m. przed połud. w Maastricht (stacja pogranicznej holenderskiej). Peron był całkowicie dla publiczności zamknięty, natomiast przed dworcem kolejowym zebrał się tłum obywateli. Wewnątrz dworca czekał burmistrz oraz inne osoby urzędowe jako też konsul niemiecki.

Śród publiczności, zebranej przed dworcem dużo było Belgijczyków. Doszło do wrogich demonstracji. Cesarzowi towarzyszył gen. Falkenhayn oraz inni oficerowie wysokich stopni, żwita i służba.

Nieco później nadszedł drugi jeszcze pociąg z resztą świty oraz dworskimi samochodami.

O godz. 3 min. 15 po poł. przybył pociąg cesarski na stację Maarne, gdzie spotkał cesarza hr. Bentincka, którego gościem jest cesarz. Prócz hr. Bentincka obecni byli generał major Oonck, komisarz królowej w prowincji Utrecht oraz inne osoby rządowe.

Ze stacji Maarne udał się cesarz samochodem do zamku hr. Bentincka. Według tutejszego Pressebiuro «Vaz Diass warunki, na których cesarz pozostał ma w Maarne, są mniej więcej te jak dla internowanych. Jakkolwiek ze względów grzeczności dla osoby cesarza warunki te nie zostaną opublikowane, to faktycznie przeciw można to nazwać internowaniem w Holandji.

BERLIN (11 b. m. Tel. wł.) — Pogłoska jakoby były następcą tronu udał się wraz z ex cesarzem do Holandji, podług ag. tel. Wolfa jest fałszywa. Były następcą tronu znajduje się przy wojskach na froncie.

BERLIN (11 b. m. Tel. pryw.) — Była cesarzowa niemiecka i żona b. następcy tronu znajdują się w Potsdamie w zupełnym bezpieczeństwie, pod opieką Rady robotników i żołnierzy. Była cesarzowa wyraziła radzie podziękowanie za dotychczasową opiekę i oddała się pod jej dalszą opiekę. Najstarszy syn b. następcy tronu został podobno wywieziony przez oficerów samochodem.

Odezwa ces. Karola.

WIEDEN (11 b. m. W. T. B.) — Cesarz Karol wydał następującą odezwę:

«Od chwili wstąpienia na tron starałem się wydobyc moje narody z okropności wojny, za wybuch której nie ponoszę żadnej odpowiedzialności. Nie omieszkałem przywrócić życia instytucji ustawodawczych i otworzyłem narodom drogę do samodzielnego rozwoju państwowego. Zarówno obecnie, jak i uprzednio powodowany niezmienną miłością do moich narodów, nie chcę, aby osoba moja była przeszkodą w ich wolnym rozwoju. Z góry już zaznają decyzję, jaką niemiecka część Austrii powzięmie w sprawie przyszłej swojej formy państwowej. Naród w osobie swych przedstawicieli objął rządy. Zrzekam się wszelkiego udziału w prowadzeniu spraw państwa. Równocześnie zwalniam mój rząd austriacki z urzędu. Oby naród niemiecko-austriacki w jedności i porozumieniu stworzył i umocnił nowy porządek rzeczy. Od samego początku szczęście moich narodów było przedmiotem najgorętszych moich życzeń.

Tylko pokój wewnętrzny może zaleczyć rany, zadane przez wojnę.
Karol m. p.

Austria.

Ustawy podstawowe niemieckiej Austrii.

Niemiecko-austriacka rada państwowa uchwaliła co następuje:
Niemiecka Austria jest demokratyczną republiką. Udział Austrii w rządzie niemieckim określa specjalne prawa. Prawa przysługujące koronie

tymczasowo przechodzą na radę państwa. Ministerja austriackie zostają rozwiązane. Objętnie je osoby upoważnione przez radę państwa. Wszystkim państwom powstałym na ruinie monarchii Austro Węgler zapewnia się prawo wolnego rządzenia. Wszystkie ustawy i prawa, zapewniające przywileje cesarzowi i członkom domu cesarskiego, zostają zniesione. Żołnierzy, oficerów i urzędników zwalnia się z przysięgi, złożonej cesarzowi. Przywileje polityczne zostają zniesione. Konstytuanta zostanie wybrana w styczniu 1919 r.

Z ostatniej chwili.

BERLIN (12 b. m. W. T. B.) — Podług radiotelegramu, który delegaci niemieccy przelali z wieży Eifel do Berlina, dodano do warunków zawieszenia broni pewne doposażenia, których ze względu na spóźloną porę nie możemy w całości przytoczyć. Podajemy tu kilka najbliższych nas obchodzących ustępów:

«Co się dotyczy ewakuacji terenów, które przed wojną należały do Rosji, to takowa ma nastąpić skoro koalicja uzna ze względu na wewnętrzny stan tych ziem moment za odpowiedni.

Podług paragrafu 14-ego wszelkie rekwizycje, sekwestra i środki przymusu w celu dostarczenia środków pomocniczych dla wojsk niemieckich stacjonowanych w Rumunji i Rosji mają natychmiast ustać.

Przystęp koalicji do terenów ewakuowanych na wschodzie bądź to przez Gdańsk lub drogą Wisły służyć ma ku zaopatrzeniu we wszelkie potrzeby ludności tych krajów oraz w celu utrzymania tam porządku.

BERLIN (11 bm. Tel. pryw.) — Wszystkie trzy Koła Polskie: Sejm, Izby Panów i Reichstagu odbyły tu, jak donosi «Berl. Tag.», posiedzenie wspólne.

WIEDEN (11 b. m. W. T. B.) — Rada stanu przyjęła przedłożony jej przez kanclerza dr. Rennera projekt, na mocy którego Niemcy austriackie uznają się za rzeszospolitą i wchodzi w skład rzeczypospolitej niemieckiej.

WIEDEN (11 b. m. Tel. pryw.) — Gabinet Seidlera ustąpił.

WIEDEN (11 b. m. W. T. B.) — Dr. Wiktor Adler zmarł.

BERLIN (11 bm. Tel. pryw.) — Jak donosi «N. Wien. Tagbl.» z Bukaresztu, Rumunja zwróciła się do Węgier z ultimatum, żądając natychmiastowego opuszczenia Siedmiogrodu.

Czeladnicy
potrzebni są do krawca W. Nagrodzkiego. Wileńska 23. 2740

Obiady domowe
na maśle. Wileńska № 25 m. 2. Szkoła Gospodarsko-Kulinarna. 2818

Pasy hotelu Hana
jest do wynajęcia lokal na jadalnię. Zgłaszać się do właściciela. Wołyński. 2729

Do hotelu Hana
potrzebna numerowa z kaucją. Zgłaszać się do właściciela. Wołyński. 2729

Były dzierżawca majątku (kawaler) z długoletnią praktyką poszukuje posady rtadcy, buchaltera albo jakiegokolwiek innego zajęcia. Zna języki polski i rosyjski. Niemiecka 21-25, Podolski. 2738

Wykonywam
wszelkie roboty w zakresie elektrotechniki wchodzące oraz instalacje elektryczne, a także reparacje gramofonów, maszyn do szycia i różne ślusarskie roboty. II Portowa № 5. Piórewick. 2710

Chcę kupić
krowę mleczną. Wileńska 25. Papiński. Dowiedzieć się u szwajcara. 2707

Potrzebne
panny do szycia do pracowni Drozdowskiej. Wileńska 18 m. 10. 2708

Do sprzedania
fisharmonja, palto i inne rzeczy. Oglądać od 1-4. W. Pohnlanka № 21/14. Kolatowicz. 2711

Do sprzedania
Urządzenie Zakładu Fryzjerskiego. Oglądać od 1-4. W. Pohnlanka № 21/14. Kolatowicz. 2711

Pianino
zagr. fabr. sprzedam. Zemkowa 20 m. 12. Brojda. 2747

KOZĘ sprzedam. Popowska № 27, Żejmo. 2753

Wracając do kraju, t. j. do Wławy, d. 20 lipca zginął mi na stacji w Wlinie z bagaża kosz z futrami, srebrem i dokumentami. Upraszam uprzejmie tego, kto pokwapił się na me rzeczy, o zwrot jakimbądź sposobem choć dokumentów, z których żadnej korzyści mieć nie może. Adres: Olszan, Wileński. gub. Trabski Nadlesny. Koreywo. 2700

Po odnowieniu
pralnia „Moskiewska“
znów przyjmuje bieliznę do prania. Bakszta 3. 2612

Zaraz za elektrownią miejską
potrzebni ludzie
do pilowania drzewa. Dąbrowska 2. 2704

W roku 1917 ZGINEŁA DZIEW. CZYNKA lat 8, na imię jej Zosia Wojtkińska. Nieobecni podówczas rodzice jej po powrocie z Rosji usilnie proszą wszystkich, ktokolwiekby wiedział gdzie przebywa, o zawiadomienie ich niezwłocznie na ul. Witkomiarską 123, Wojtkiński. 2746

FASOLA 2716
biała i czarna śliczna, wyborowa do sprzedania od 12 do 2 lub po 7-cj. Ofarna 2 m. 14. M. Römerowa.

Sprzedam doche
na lisach niebieskich i dwa blamy: lisy i opsy. Ludwisarska 1-24, Kriwicki. 2701

Pianino
i czeczotkowy garnitur mebli (starożytnych) do sprzedania. Wileńska 10-2, Szawedanc. 2758

Introligator
R. Alchazarowicz, Tatarska 11, przyjmuje roboty w zakresie fachu wchodząca.

— Moje uszanowanie!
— Dokąd i po co?
— Wszak żony mej dziś imieniny, trzeba więc podarek kupić, a zatem idę do

„Sprzeda-Kup“
— Dobrze, idziemy razem, ja również mam interes do załatwienia w

„Sprzeda-Kup“
ponieważ potrzebuję coś nie coś sprzedać, a trzeba ci wiedzieć, że najwygodniej załatwić te interesy w

„Sprzeda-Kup“
Firma ta nie każe płacić za komis, za asekturację itd., a tylko bierze mały procent po sprzedaniu przedmiotu i nawet pomaga ocenić wartość rzeczy, wogóle stara się zadowolnić klienta.

— Wiesz co, że trafiłeś mi do przekonania, no, jak tak, to idźmy razem i powiemy swoim znajomym, aby wszelkie interesy załatwiali za pośrednictwem 2769

Domu Komisowego
„Sprzeda-Kup“
S. to Jańska 24.

Ochmiestrzyni
w starszym wieku poszukuje miejscy. Ma świadectwa. Ludwisarska 14-11, Zajczkowska. 2751

KUCHARKA poszukuje miejsca, może zastąpić kucharkę w restauracji lub w domu prywatnym. Od g. 11-4. Zawalna 13-7, Gross. 2819

KALENDARZYK-NOTATNIK NA ROK 1919. (Z ORZEŁKIEM)
CENA 50 GROSZY.
Do nabycia we wszystkich księgarniach i składach mat. piśm.

DRUKARNIA
Ks. A. RUTKOWSKIEGO
WILNO, ul. Botaniczna Nr. 7.
Przyjmuję wszelkie zlecenia w zakresie druku: wchodząca, jako to:
Groszowca, sprawozdania, broszury, cenniki, dzieła, wykazniki, adresy, etykiety, rachunki, kwitunki, listy wizytowe, karty, tabele, blankiety, kalendarze i t. p.
Wykonuje również
Ceny umiarkowane.

PIERWSZY RAZ W SALI MIEJSKIEJ WIELKI KONCERT

w piątek, dnia 15 listopada 1918 r.

przy udziale: znanego wirtuoza **Wiolonczelisty E. KOCHAŃSKIEGO**, Józefy Warszawskiej (sopran koloraturowy), Leona Rechtlebena (barytonisty). Początek o g. 8 w. Bilety można nabywać w księgarni Syrkina, w dniu koncertu w kasie sali od g. 10 rano.

Opownie została otwarta **PIEKARNIA I KAWIARNIA B. WIELICZKO** Niemiecka 1. Przy kawiarni jest restauracja, gdzie codziennie można dostać gorące śniadania, obiady i kolacje, kuchnia zawsze jest zaopatrzona w świeżą prowizję jak Właściciel B. Wieliczko.

KINEMATOGRAF „HELIOS“ Wileńska 38, róg 5-to Jerskiej. Program na 13-15 listopada 1918 r. — Kronika tygodniowa, zajmujące zdjęcia z natury — **PORTRET PRABAB-KI**, nadzwyczaj zajmujący obraz w 3 akt. W gł. roli HEDDA VERNON. — Galeria przodków, wyborna kom. w 3 akt. UWAGA: Zmiana programu dwa razy tygodniowo — w środy i soboty. **Początek w soboty i święta o g. 1-ej, w dni powszednie o g. 3-ej pp. Koniec przedstawienia o g. 11-ej w. Karty wolnego wstępu są nieważne. Zastrzeżenie się prawo zmiany programu.**

WINA: białe, czerwone, węgierskie oraz bardzo stare i mocne węgierskie, jarzębinowe, tarkowe, śliwkowe i owocowe w gąsiorach. poleca SKŁAD WIN I TO-WARÓW SPOŻYWCZYCH **Węciewicz i Zwiedryński**, 5-to Jerska 7.

F. WINISKI I S-KA właściciele (na czas okupacji) 2672 **TYTUNIOWEGO SKLEPU „R. MARKUS“** przenieśli swój magazyn na **ULICĘ WIELKĄ Nr. 58.** Wielki wybór cygar i kart do gry.

LEKCJE ZBIOROWE (wieczorne) **ręcznych robót z uwzględnieniem metodyki nauczania.** KRAWIECZYZNA, BIELIŻNIARSTWO, ROBOTY ARTYSTYCZNE, RY-UNEK, KAPLUSZNICTWO, SZEWCZTWO. Zapisy i informacje od g. 4-5, Gubernatorska 1-20, w lokalu szkoły p. Kuncewiczówny. Kierownicza W. Broniewiczowa. 2762

LEKARZ-DENTYSTA ARTUR TORWIRT powrócił. **Bonifraterska Nr. 2.** Wstawianie sztucznych zębów najnowszą metodą. Wybielanie żółtych i ciemnych zębów. 2677

Duży wybór skórszanego — obuwia — męskiego i damskiego z dobrej skóry. Dobroczytny zaitek 2, «Drewniana podeszwa». 2655

KALENDARZ PRZYJACIEL NA 1919 ROK świeżo opuszczoną prasę i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i w administracji «Dziennika Wileńskiego». **SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI J. ZAPAŚNIK.** Cena 2 m. 80 fen.

W gmachu miejskim przy koncertowej sali (Grand-Hotel, ul. Wielka) otwarta **Pierwszorządna Restauracja.** Najrozmaitsze potrawy, wina i ln. napoje. Godzien koncert od g. 2-4 pp. 17-12 w nocy. Otwarta do godz. 12-ej w nocy. 2816 Z szacunkiem ŁOJKO.

Do wiadomości WIERZĄCYCH! W celu uniknięcia nieporozumień, ogłaszamy niniejszem, że kwestja, o ile długi współsuksesorów ojca naszego, **Mikołaja Rudisza: Władysława Rudisza i Marii Siniawskiej** przekraczają wartość przypadających na nich części sukcesji **wyjaśnioną nie jest.** Wobec tego my, pozostali suksesorowie, oświadczamy, że zdejmujemy z siebie wszelką odpowiedzialność za wszystkie długi osób pomienionych. **Suksesorowie śp. Mikołaja Rudisza.**

Skład materiałów piśmiennych I. LINARTAS WILNO, ul. Niemiecka № 1 po uzupełnieniu wielkim zapasem pierwszorzędnego towaru, poleca obfity wybór wszelkich przedmiotów na podarunki, różnych pocztówek i bez wyjątku najrozmaitsze kancelaryjne przybory. 2702

Doktor B. HANUSOWICZ, CHOROBY 2311 skórne, weneryczne i moczopłciowe. przyjmuje od g. 12-2 i 5-7 w. **Zamkowa 7 m. 1 (daw. Wielka).**

DR. MEDYCYNY B. SZAPIRO (choroby wewn. i dziecięce). Godziny przyjęć: 10-12 r. i 5-7 w. **SADOWA № 9-3.** 2280

Dr. med. J. Michniewicz Chirurg. 2512 ul. Wileńska № 28 m. 1. Godziny przyjęć 11-1 i 6-7.

RESTAURACJA „INTERNATIONAL“ róg 5-to Jerskiej i Tatarskiej, nad cukiernią Sztralla. ŚNIADANIA, OBIADY I KOLACJE. WINO I INNE NAPoje. 2672 **KONCERT** codziennie od g. 5-11 w.

D-r A. Romm (chemiczne bakterio-log. laboratorium) powrócił 2816 W. Pohulanka № 17 m. 17.

Makulatura jest do sprzedania. Zgłaszać się od 10 do 3-ej. Administracja «Dz. Wileńskiego». Dominikańska № 4.

Pokojowej szukam tylko z rekomendacją. Ofiarna 2-14 od 12-2. Marja Römerowa. 2736

Doktor medycyny B. SZYRWINDT choroby skórne, weneryczne i syphilis (608-914). Przyjmuje od g. 10-1 i od 4-7. **Wielka 39.** 2481

Dr. PODWIŃSKI Choroby wewn. i nerwowe. Przyjmuje od 4-6 w. 2549 **Garbarska Nr. 7 m. 4.** W wodo-elektro-lecznicy D-rów Pisaniego i Chlewińskiego. ul. Św. Anny № 3 od 6-7 w.

LEKARZ DENTYSTA 2802 JULIA BILIUNAS powróciła i przyjmuje od g. 10-1 pp. i od 5-6 w. **JAGIELLOŃSKA № 9 m. 4 (daw. Zandarski zauł)**

Do wynajęcia trzy pokoje na salkach z elektrycznością. **Wronia № 6 m. 1. Antonowicz.** 2679

Adwokat przysięgły H. KORNGOLD przyjmuje od 9 do 10-r. i od 4-6 po poł. **Pięna (dawniej Monastyraka) № 6 m. 6.** 2702

DOKTOR W. Bączyński b. lekarz naczelny szpitala na Ukrainie powrócił do kraju **Choroby wewnętrzne i dziecięce.** Godziny przyjęć: 10-1 r. i 4-6 w. **Mostowa № 8 m. 21.** 2705

Mam do wynajęcia konie do wożenia ciężarów i drzewa. Wyjazd za miasto, **Kazimierzowski zaułek № 11, mieszkanie Terleckiego.** 2712

Dr. D. Olsejko choroby uszu, gardła, nosa. Jagiellońska № 9 m. 3. Przyjęcia od 9-10 i od 4-5 po poł. 2802

ZAKŁAD ZŁOTNICZY M. NIEWIADOMSKIEGO Ul. Zamkowa № 5. po powrocie z Rosji właściciel wznowił przyjmowanie obstalunków, reparacji i odnawiania rzeczy kościelnych, sreber, bronzów, biżuterji i innych. 2687

Mam zaszczyt podać do wiadomości Sz. Właścicieli Lasów, że rządowy Nadleśny Trabskiego leśnictwa, Oszmiańskiego powiatu, wykonywa taksację lasów i wszelkie inne leśne roboty w zakresie leśnictwa wchodzące. Adr.: m. Olszany, Oszmiańskiego pow., Trabski Nadleśny. Koreywo. 2700

„BÓL GŁOWY“ leczy **CITRON - NERWIN - RURYCKI** prędko, radykalnie i nieszkodliwie Można dostać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Skład główny **rk KORYCKI, BIAŁYSTOK.** W Wilnie skład apteczny **I. B. SEGALA, ul. Trocka № 7.**

Inżynier z dużą praktyką przyjmuje budowę i restaurację kościołów, domów i wszelkich budynków, oraz projekty i kosztorysy. Adres: **Pilwiszki A. Kromidla J. Krassowskiego.** 2160

Okulistka D-r. Medycyny W. Janulajtis-Olsejko (choroby oczu) od g. 12-2-ej. 1971 — **Jagiellońska № 9-3.**

UCZEŃ, ukończył szkołę realną, poszukuje korepetycji, lub jakiegokolwiek zajęcia. Ofiarna (daw. Sądowa) № 2 m. 11. Tamże do sprzedania materiał do obicia mebli. Zgłaszać się od 3 do 4 p. p. **B. Hryniewicz.** 2705

SPRZEDAŻ. do sprzedania są natychmiast używane worki z juty i tkaniny papierowej. Zwracać się: **Kowno, Witkomińska, 12. II.** rk.

Lekarz dentysta A. MIKULSKI Choroby jamy ustnej, plombowanie, zęby sztuczne. Przyjmuje od 9-1 i od 3-5. **Wileńska 22, m. 12.** [2759

Mieszkania 2756 po 5-4 pokoi ze wszelkimi wygodami do wynajęcia. Zakret. Ul. Rzeczna № 11 m. 3. **Buturlin.**

Sprzedam prawie nowy karakulowy żakiet — kłosz. **Białoostocka 4 m. 1 koło Kamiennego mostu. Sokolow.** 2748

Potrzebna nauczycielka do ucznia klasy I-ej. Zgłaszać się od 1 do 4-ej. **Jagiellońska № 7-12. Narwoysz.** 2749

Do sprzedania są rozmaite meble, sterozytności i pościel. **Jagiellońska № 7 m. 12. Narwoysz.** 2749

Poszukuję uczciwej niani, bez rekomendacji się nie zgłaszać. **Wielka № 72, magazyn daw. A. Alszwanga.** 2770

Sprzedam młocarnię, sieczkarnię, maseł. **Markucie 8. Szmurlo.** 2752

Do sprzedania deski, nadające się na płoty lub chodniki. **Słowińska № 19. Maciejewski.** 2757

Okazyjnie mieszkanie do wynajęcia: 5 pokoi z elektrycznością **Orenburska 5 m. 7. Maciejewska.** 2760

Okazyjnie do sprzedania 2 ciemoty i szorki. i **Ponomarski № 4-4. Kołwan.** **MAGLE** do sprzedania na dogodnych warunkach. **Tatarska № 19 (wejście z bramy). Zakład św. Zyty.** 2754

Po trzech latach przerwy została wznowiona pracownia ślusarsko-mechaniczna i wodociągowa. Przyjmuje obstalunki, reparacje i remont maszyn drukarskich i introligatorskich. **W. Stefańska № 16. Bielec. yc.** 2732

Z powodu wyjazdu do sprzedania: Encyklopedia kompletna w rosyjskim języku, korzuch powlekany, futro i lampa salonowa. **Pobrzeżna Antokolska № 6 m. 4. Skokowska.** 2730

PROWIZOR 32 lat, poszukuje kondycji, może na wyjazd. Informacje: **Garbarska 5-19. Biuro T-wa Farmaceutów. Szerejko.** 2734

Lisie skóry dwie (niewyprawione) b. tanio do sprzedania. Obejrzyć w drukarni **Zawadzkiego (ul. Św. Anny 3) od godz. 12 do 2 ej. Mikulski.**

Mechaniczna PRACOWNIA pod kierunkiem **Inżyniera i Goldmanna W. Stefańska № 22,** przyjmuje obstalunki i wykonywanie projektów z różnych fabryk. **Tamże schweissuje poluzowane części maszyn (autogene schweissen).** 2694

Do wynajęcia w fródmiestcu lokal około 20 pokoi, zajmujący osobne piętro. Nadaje się na hotel. Zwracać się: **Wileńska d. № 25 m. 6. Odyniec.** 2700